

Sygn. akt III USK 502/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania M. M.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.
o podjęcie wypłaty zawieszanej emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19
lipca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 marca 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania odwołującego się zwrotem kosztów
postępowania kasacyjnego na rzecz organu rentowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 marca 2021 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 19 października 2020 r., VI U [...], w punktach I, II i IV w ten sposób, że oddalił odwołanie od decyzji z dnia 20 lipca 2020 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w G., odmawiającej M. M. podjęcia wypłaty emerytury, a ponadto zasądził od odwołującego się na rzecz organu rentowego kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej odwołujący się zarzucił naruszenie art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez błędne uznanie, że skarżącemu może być wypłacane tylko

jedno świadczenie, podczas gdy na gruncie przedmiotowej sprawy nastąpił wyjątek od tej reguły, to znaczy skarżącemu przysługuje prawo do pobierania dwóch świadczeń niezależnie od siebie.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, związanego z prawidłową wykładnią i właściwym zastosowaniem art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która to wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądu, co widać na przykładzie zaskarżonego orzeczenia, co wprost powoduje wyraźną stratę finansową dla ubezpieczonego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wymagania konstrukcyjne skargi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c., nakładając na skarżącego między innymi obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia, który jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich

uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia prawnego, którego rozstrzygnięcie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, lecz także przy rozpoznawaniu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący powinien dostrzegane zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 kwietnia 2021 r., I USK 214/21, LEX nr 3245418; z 29 kwietnia 2021 r., I USK 128/21, LEX nr 3245435; z dnia 29 kwietnia 2021 r., I USK 99/21, LEX nr 3270192).

Skarga kasacyjna wniesiona przez skarżącego nie spełnia wymagań przewidzianych dla tego pisma procesowego. Pomimo wskazania w niej zagadnień prawnych, które w ocenie pozwanego mają stanowić o przyjęciu skargi kasacyjnej

do rozpoznania, nie zawiera odrębnego uzasadnienia złożonego wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że nie jest jego rzeczą poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, LEX nr 2312016; z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, LEX nr 2351305; z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17, LEX nr 2486177; z dnia 31 sierpnia 2021 r., III CSK 82/21, LEX nr 3342496). Brak wyjaśnienia powodów, dla których skarżący domaga się rozstrzygnięcia wskazywanych zagadnień prawnych uchyla obowiązek Sądu Najwyższego badania czy ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania rzeczywiście wystąpiła. Niezależnie od powyższego należy jednak zauważyć, że zagadnienie, które powołuje skarżący zostało wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego przede wszystkim w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21 (OSNP 2022, nr 6, poz. 58), w której stwierdzono, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 291 ze zm. w związku z art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 586 ze zm.). O tyle nieaktualna stała się wykładnia przyjęta w wyroku z dnia 24 stycznia 2019 r., I UK 426/17 (OSNP 2019 nr 9, poz. 114).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy w oparciu o art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 102 k.p.c.

[as]